

Inhoud

Voorwoord	7
1. Een weg vol keuzes	9
1.1 Leven in crisistijd	10
1.2 Waar hoor je thuis?	16
1.3 Onvoorwaardelijk kiezen	23
2. In goed gezelschap	31
2.1 De perfecte timing	32
2.2 Genade voor een buitenlandse	37
2.3 In de nabijheid van een lossen	44
3. Liefde neemt risico's	51
3.1 Een riskant plan	52
3.2 Een deken van bescherming	58
3.3 Tijd om te wachten	64
4. Thuis bij God	69
4.1 Opgenomen in de gemeenschap	70
4.2 Een koninklijke familie	77

Voorwoord

‘Storytelling’ is een begrip in onze tijd. Het delen van verhalen verbindt mensen aan elkaar. Verhalen van een ander laten je in de spiegel kijken: wie ben ik en hoe leef ik mijn leven? Het is bijzonder dat er in de Bijbel ook veel verhalen staan waarvan je als mens kunt leren. In dit boekje gaan we op reis met Ruth en spiegelen we ons aan haar leven.

Ruth heeft mijn ogen opnieuw geopend voor hoe God Zijn genade in de geschiedenis schrijft. Het is een opmerkelijk verhaal van een buitenlandse vrouw die dwars door alle ellende heen wordt opgenomen in een nieuwe gemeenschap. Sterker nog: die een cruciale rol krijgt in Gods geschiedenis van hoop en verlossing.

In mijn werk voor de zendingsorganisatie GZB mag ik zelf regelmatig ‘over de grens’ gaan. Ontmoetingen met geloofsgenoten uit de wereldkerk hebben de kijk op God, de wereld en mijzelf verrijkt. Daarom heb ik hun ook een stem gegeven in dit boekje.

De bijbelstudies zijn geschreven voor vrouwen(groepen) die stap voor stap door een bijbelboek willen gaan, al zit de uitwerking een breder gebruik niet in de weg. Dank ook aan hen (m/v) die meelazen!

Laat je meenemen door het verhaal van Ruth en deel het met mensen die God op jouw pad brengt.

Diane Palm

1

Een weg vol keuzes

Intro

Keuzes, we maken ze volop. Soms ben je je nauwelijks bewust van de gevolgen daarvan. In het eerste hoofdstuk draait het ook om keuzes. De vraag is: welke rol heeft God daarin? Ontdek het op de weg van Bethlehem naar Moab en weer terug!

1.1 Leven in crisistijd

Ruth 1:1-5

1 In de dagen dat de richters leiding gaven *aan het volk*, gebeurde het dat er hongersnood was in het land. Daarom ging een man uit Bethlehem *in Juda* op weg om als vreemdeling in de vlakten van Moab te verblijven, hij, zijn vrouw en zijn twee zonen. 2 De naam van de man was Elimelech, de naam van zijn vrouw Naomi en de namen van zijn twee zonen Machlon en Chiljon, Efrathieten uit Bethlehem *in Juda*. En zij kwamen in de vlakten van Moab en bleven daar. 3 Elimelech, de man van Naomi, stierf, en zij bleef achter met haar twee zonen. 4 Die namen voor zich Moabitische vrouwen. De naam van de ene was Orpa en de naam van de andere Ruth. En zij bleven daar ongeveer tien jaar. 5 En die twee, Machlon en Chiljon, stierven ook. Zo bleef de vrouw achter, zonder haar twee zonen en zonder haar man.

Bijbelstudievragen

1. Het verhaal van Ruth moet je plaatsen in de tijd van de richters of rechters. Welk beeld heb jij van die tijd? Wat zegt de Bijbel daarover? Blader eens door het bijbelboek Richteren.

2. Lees de eerste vijf verzen nog eens aandachtig door. Welke woorden springen eruit? Als dit het begin van een boek zou zijn, zou je dan verder lezen? Wat zou je willen weten?

3. In dit boek gaan we op reis met Ruth. Zoek een landkaart op uit de tijd van de Bijbel. Waar lag Bethlehem? Welke weg moesten Naomi en haar gezin afleggen om in Moab te komen? Hoe heeft die reis er waarschijnlijk uitgezien?

4. Hoe kijk je aan tegen het besluit van Elimelech om Israël te verlaten?

5. Moab was bepaald niet geliefd bij Israël. Wie was Moab en waarom hebben de Moabieten een bedenkelijke reputatie in de Bijbel? Lees Genesis 19:30-38, Numeri 25:1-3, Deuteronomium 23:2-4.
-
-
-
-

Vitleg

Als je met de Bijbel bent opgegroeid, is de kans groot dat het verhaal van Ruth indruk op je heeft gemaakt. Het is een opmerkelijk verhaal. Je kunt het in een halfuurtje lezen en er tegelijk nooit op uitgekeken raken. Het is ook een opvallend bijbelboek. Het is naast Esther het enige bijbelboek dat de naam draagt van een vrouw. En het is het enige boek in de Bijbel waar vrouwen meer aan het woord zijn dan mannen. Kortom: het is een verhaal vanuit vrouwelijk perspectief verteld. Maar wat een onthutsende opening! Als je de eerste vijf verzen leest en je onderstreept de belangrijkste woorden, dan komen die als een mokerslag binnen: hongersnood, vreemdeling, sterven, achterblijven. Met een paar korte zinnen wordt een diepe tragedie beschreven. Geen levensverhaal waar wij voor zouden tekenen. Je zou een leven lang kunnen worstelen met de vraag: waarom moest dit allemaal gebeuren?

De tijd waarin het boek zich afspeelt, was ook bepaald niet rooskleurig. Het is een tijd van geestelijk verval. Aangekomen in het beloofde land wordt Israël geleid door rechters. Sterke mannen – en een vrouw – die door God werden aangesteld om het volk te verlossen. Maar steeds opnieuw stelde Israël zijn vertrouwen op vreemde goden en kozen ze hun eigen wegen. Met als gevolg: oorlog en geweld, stammen die elkaar onder de voet liepen. Zo brak in het ‘land van melk en honing’ hongersnood uit. In Bethlehem, het ‘huis van brood’, was er geen brood meer op de plank.

Wat doe je in een tijd van crisis? Wacht je af of kom je in actie? Elimelech en zijn gezin nemen het ingrijpende besluit om te vertrekken, om als vreemdeling te verblijven in de vlakten van Moab (vers 1). Dat klinkt logisch: er is gevaar, dus moet er gehandeld worden. Ieder mens is tenslotte op zoek naar een goed leven. Maar vertrekken naar een vreemd land was toen (net als nu) niet zonder gevaar. In de eerste plaats liep je het risico om tussen wal en schip te belanden. Maar in de tweede plaats was er ook het gevaar om de God van Israël uit het oog te verliezen. In Moab werd de god Kemos gediend en daar hoorde een Israëliet niet thuis. Maar de twee zonen van Elimelech en Naomi trouwen met vrouwen uit Moab (vers 4) en daarmee lijkt de inburgering een feit.

Wat is er dan mis met Moab? Moabieten waren afstammelingen van Lot, de neef van Abraham. Moab was de zoon die geboren werd uit een incestueuze relatie tussen Lot en zijn oudste dochter. Jaren later – op weg naar het beloofde land – trekt het volk Israël door Moab. Daar krijgen ze geen brood of water aangeboden. Weer later lezen we hoe Moab het volk Israël probeerde te verleiden tot afgoderij en onreinheid (Numeri 22-24). Een grote groep mannen uit Israël heeft seksuele gemeenschap met Moabitische vrouwen. Vervolgens breekt er een plaag uit met 24.000 doden als gevolg (Numeri 25:1-9)!

De Moabieten waren in een bepaald opzicht dus wel een broedervolk, maar al met al staan ze er behoorlijk gekleurd op in de Bijbel. Daarom staat er in Deuteronomium 23:3 zwart-op-wit: 'Een Ammoniet of Moabiet mag niet in de gemeente van de HEERE komen; zelfs hun nakomelingen van de tiende generatie mogen tot in eeuwigheid niet in de gemeente van de HEERE komen.'

Was het dus wel Gods bedoeling dat het gezin van Elimelech naar Moab vertrok? Was het geen menselijke keuze waarbij de God van Israël buitenspel werd gezet? Of trekt God hier al Zijn eigen spoor? Dat zijn spannende vragen. Hoe dan ook, de reis naar Moab lijkt op het eerste gezicht zinloos te zijn geweest. Gevlucht voor de hongerdood sterft Elimelech alsnog. Even later volgt daarop de

dood van zijn twee zonen. Drie vrouwen blijven achter, zonder mannen, zonder kinderen. Kansloos in een samenleving waarin alles draait om familie en vrouwen mannen nodig hadden om letterlijk en figuurlijk te overleven. Ze waren alles kwijtgeraakt wat hun leven betekenis kon geven!

Het bijbelboek Ruth is niet zonder meer een mooi verhaal. Er zit veel spanning in. Maar juist in die spanning kom je God ook tegen.

Toepassingsvragen

1. Hoe reageer jij in een crisissituatie? Wanneer ben je geneigd om te vluchten? Wanneer aanvaard je de situatie?

2. Hoe neem jij beslissingen? Hoe betrek je God daarbij? Wanneer loop je het risico om God uit het oog te verliezen?

3. Hoe denk jij over relaties tussen mensen uit verschillende culturen? Welke grenzen lees jij in de Bijbel?

4. Dagelijks lezen we verhalen over vluchtelingen die vanwege geweld of hongersnood hun land verlaten. Hoe raken die verhalen je? Wat doe je ermee?

Gebed

- Dank God voor eerlijke verhalen in de Bijbel die laten zien dat het leven ook lijden inhoudt.
- Bid dat de keuzes die we dagelijks maken in overeenstemming zijn met Gods bedoeling. Een mooi gebed om vast te houden: 'Heere, maak Uw wil tot mijn verlangen.'
- Bid voor mensen die 'ronddolen' over deze wereld als gevolg van honger en geweld.

Lied

- Door de wereld gaat een woord (OTH 225)
- Psalm 62:1, 4 en 5
- Wees mijn verlangen (OTH 264)

1.2 Waar hoor je thuis?

Ruth 1:6-15

6 Toen maakte zij zich met haar schoondochters gereed en keerde terug uit de vlakten van Moab, want zij had in het land Moab gehoord dat de HEERE naar Zijn volk omgezien had door hun brood te geven. 7 Daarom trok zij weg uit de plaats waar zij geweest was, en haar twee schoondochters gingen met haar mee. Toen zij op weg gegaan waren om terug te keren naar het land Juda, 8 zei Naomi tegen haar twee schoondochters: Ga heen, keer terug, ieder naar het huis van haar moeder. Moge de HEERE jullie goedertierenheid bewijzen, zoals jullie die bewezen hebben aan hen die gestorven zijn, en aan mij. 9 Moge de HEERE jullie geven dat jullie rust vinden, ieder in het huis van haar man. Toen zij hen kuste, begonnen zij luid te huilen. 10 En zij zeiden tegen haar: Voorzeker, wij keren met u terug naar uw volk. 11 Maar Naomi zei: Keer terug, mijn dochters! Waarom zouden jullie met mij meegaan? Heb ik nog zonen in mijn lichaam, die jullie tot mannen zouden kunnen worden? 12 Keer

terug, mijn dochters! Ga heen, want ik ben te oud om een man te hebben. Al zou ik zeggen: Ik heb hoop, en al zou ik zelfs in deze nacht een man hebben, ja zelfs zonen baren, ¹³ zouden jullie dan wachten tot zij groot geworden waren? Zou dat jullie er dan van weerhouden om een man te hebben? Nee, mijn dochters, want het is voor mij veel bitterder dan voor jullie: de hand van de HEERE is tegen mij uitgestrekt. ¹⁴ Toen begonnen zij opnieuw luid te huilen. En Orpa kuste haar schoonmoeder, maar Ruth klampte zich aan haar vast. ¹⁵ Daarom zei zij: Zie, je schoonzuster is teruggekeerd naar haar volk en naar haar goden. Keer ook terug, je schoonzuster achterna.

Bijbelstudievragen

1. Wat is de reden waarom Naomi er bij haar schoondochters op aandringt om niet met haar mee te gaan?

2. Welk beeld van God krijg je in dit gedeelte? Hoe spreekt Naomi over Hem?

3. Het kernwoord in dit gedeelte is 'terugkeren'. Welke betekenis lees jij hierin?

4. In dit gedeelte maken drie vrouwen een eigen keuze. Met wie voel jij je het meest verbonden?

Vitleg

Hoe zal de boodschap zijn overgekomen? Naomi hoort in Moab dat er weer brood is in haar geboorteland. In al haar verdriet is ze natuurlijk getroffen door dat bericht uit Bethlehem! Heel nadrukkelijk lees

je dat 'de HEERE had omgezien naar Zijn volk door hun brood te geven' (vers 6). Het brood is dus niet te danken aan menselijke prestaties. Het is de God van Israël Die bepaalt wat er door de geschiedenis heen gebeurt. Dat is Zijn soevereiniteit. Die gedachte kan je misschien benauwen, maar uiteindelijk bemoedigt ze ook. 'God is in control!' Ik weet nog heel goed dat een bevriende predikant uit Zuid-Soedan dat tegen me zei tijdens het begin van de coronacrisis, terwijl hijzelf al jaren in onzekerheid leefde over het lot van zijn land. Het feit dat God regeert – ook al zit je nog midden in de crisis – geeft houvast en hoop. Vers 6 klinkt ons dan ook als muziek in de oren: we hebben een God Die Zich bekommert om ons dagelijks brood. Het laat Hem niet koud dat er lege magen zijn!

Zo beknopt als de ingrijpende gebeurtenissen in Moab beschreven worden, zo uitvoerig wordt verslag gedaan van de beslissing om terug te keren naar Bethlehem. Afscheid nemen in het Midden-Oosten gebeurde niet binnenshuis. Je deed elkaar uitgeleide en liep met elkaar mee. Dat verklaart waarom ze aanvankelijk met z'n drieën op pad gaan. Het besluit om daadwerkelijk samen te vertrekken, is waarschijnlijk nog niet genomen. Het is een proces dat al wandelend plaatsvindt. 'Toen zij op weg waren gegaan om terug te keren naar het land Juda ...', zegt vers 7 dan ook wat omslachtig.

Terugkeren, het is een sleutelwoord in dit gedeelte. Het komt maar liefst twaalf keer terug in hoofdstuk 1. In het woord klinkt door dat je thuishoort waar je vandaan komt. Land, volk en God zijn in de Bijbel nauw met elkaar verweven. In die zin is de keuze van Naomi krachtig: ze keert terug naar haar moederland en dus ook naar de God van Israël. Uit de keuze om terug te keren, spreekt ook moed. Na al het verdriet dat Naomi is overkomen, zou je verwachten dat ze geen nieuwe stap meer durft te zetten. Onzekerheid legt je zomaar lam. Is er nog een plek voor je? Word je wel met open armen ontvangen? Wie garandeert dat je niet opnieuw in de ellende belandt? Op een bepaalde manier lijkt het verhaal van Naomi een variant van de gelijkenis van de verloren zoon. Als je alles kwijt bent, je verlies erkennen en opstaan. Terug naar huis!

Het is opvallend dat Naomi haar schoondochters niet opsluit in haar verdriet. Ze is er heel duidelijk over in vers 8: 'Keer terug!' Ze maakt haar schoondochters geen verwijt. Integendeel: ze hebben hun goedertierenheid aan haar en haar familie bewezen. Het woord 'goedertierenheid' (*chèsed*) duidt op liefde die verdergaat dan wat de ander verdient. Ruth en Orpa hebben goedertieren gehandeld, zoals ook de God van Israël goedertieren is.

In haar verdriet is ze ook realistisch. Als Ruth en Orpa samen besluiten om niet terug te keren, helpt ze hen de werkelijkheid onder ogen te zien (vers 12-13). 'Al zou ik hoop hebben, al zou ik zelfs van-nacht een man vinden en zonen baren, waarom zouden jullie wachten?' Daarbij heeft Naomi gedacht aan het leviraatshuwelijk of zwagerhuwelijk, waarbij een familielid van de overleden man met de weduwe zou trouwen en zo zijn geslacht zou kunnen voortzetten.

Waar hoor je thuis? De keuze die Orpa maakt om terug te keren, is volstrekt begrijpelijk. Ze respecteert de familietradities van haar land en kiest voor een leven met perspectief. Vervolgens raakt zij uit beeld en valt het licht op Ruth. Er is dus niks mis met de keuze van Orpa, maar juist de uitzonderlijke keuze van Ruth wordt benadrukt. Haar liefde en trouw gaan grenzen over!

Vit de wereldkerk: 'Met lege handen'

We vroegen Halima uit Zuid-Soedan om met ons mee te lezen. Ze is moeder van twee kinderen en studeert theologie aan het Kajo-Keji Christian College: 'Het verhaal van Naomi is voor mij als vrouw uit Zuid-Soedan heel herkenbaar. Door een conflict in mijn land werd ik gedwongen om mijn huis te verlaten en als vluchteling in ballingschap te leven. Na enkele jaren in een kamp geleefd te hebben, ben ik nu teruggekeerd, maar wel met lege handen. Dagelijks word ik geconfronteerd met de nodige uitdagingen: hoe kom ik aan voedsel, aan geld? Hoe kunnen we hier veilig wonen? Maar ondanks onze situatie geloof ik dat het doel van mijn leven is om de liefde van

God te kennen. De ervaring van Naomi helpt mij om in alle omstandigheden trouw en integer met God te leven. Hij heeft mij net als Naomi weer naar huis laten terugkeren en op die plek wil ik Hem eren en gehoorzamen!

Toepassingsvragen

1. Geeft het geloof dat God onze geschiedenis bepaalt je rust? Zijn er ook momenten dat het je onzeker of misschien opstandig maakt?

2. Zijn er situaties waarin jij een moedige stap moest zetten en besloot om 'terug te keren'? Wat heb je daarvan geleerd?

3. Wat betekent 'thuis' voor jou en waar ben je thuis? Welke rol speelt de plek of cultuur waar(in) je geboren bent? Zou jij dit kunnen loslaten?

4. Net als in de tijd van de Bijbel staat in veel buitenlandse culturen het belang van de familie centraal. De *Afrikaanse Studiebijbel* zegt bij dit gedeelte dan ook: *‘Oudere en jongere leden van het gezin moeten godvrezende, harmonieuze relaties met elkaar hebben. Ze moeten voor elkaars welzijn zorgen. Op die manier zal de familie gezegend worden tot in komende generaties.’* Hoe zijn de relaties binnen jouw familie? Hoe ga jij om met je familieleden (inclusief je schoonmoeder, als je getrouwd bent 😊)?
-
-
-
-

Gebed

- Dank God dat Hij uiteindelijk het stuur van ons leven in Zijn handen heeft en houdt.
- Bid of God je moed wil geven bij de gewone en misschien ook wel buitengewone keuzes die je vandaag moet maken.
- Vraag een zegen over families: dat zij veilige plekken mogen zijn waar mensen elkaar helpen om de goede keuzes te maken.

Lied

- Psalm 25:2, 3, 5
- U bent mijn schuilplaats, Heer (OTH 211)
- Wie maar de goede God laat zorgen (OTH 218)

1.3 Onvoorwaardelijk kiezen

Ruth 1:16-22

16 Maar Ruth zei: Dring er bij mij niet langer op aan u te verlaten en terug te gaan, bij u vandaan. Want waar u heen gaat, zal ik ook gaan, en waar u overnacht, zal ik overnachten. Uw volk is mijn volk en uw God mijn God. 17 Waar u sterft, zal ik sterven, en daar zal ik begraven worden. De HEERE mag zó en nog veel erger doen: voorzeker, *alleen* de dood zal scheiding maken tussen mij en u. 18 Toen zij zag dat zij zich vast voorgenomen had met haar mee te gaan, hield zij op tot haar te spreken. 19 Zo gingen zij samen *verder*, tot zij in Bethlehem kwamen. En het gebeurde, toen zij Bethlehem binnenkwamen, dat de hele stad over hen in rep en roer raakte, en *de vrouwen* zeiden: Is dit Naomi? 20 Maar zij zei tegen hen: Noem mij niet Naomi, noem mij Mara, want de Almachtige heeft mij grote bitterheid aangedaan. 21 Ik ging vol weg, maar de HEERE heeft mij leeg laten terugkeren. Waarom zou u mij Naomi noemen, nu de HEERE tegen mij getuigd heeft en de Almachtige mij kwaad gedaan heeft?

22 Zo keerde Naomi terug, en met haar Ruth, de Moabitische, haar schoondochter. Zij keerde uit de vlakten van Moab terug. En zij kwamen in Bethlehem, aan het begin van de gersteoogst.

Bijbelstudievragen

1. Ruth maakt een buitengewone keuze. Wat valt je op in de woorden die zij kiest om haar besluit toe te lichten?

2. Probeer eens een plaatje te schetsen van de aankomst van Naomi en Ruth in Bethlehem. Wat zie je gebeuren? Wat hoor je in de zin: 'Is dit Naomi?' (vers 19)?

3. Wat zeggen de woorden van Naomi in Bethlehem (vers 20-22) over haar verhouding met God?

Vitleg

Onvoorwaardelijke keuzes maken; ik denk dat wij dat in onze tijd ontzettend ingewikkeld vinden. We bewaren graag een beetje ruimte voor onszelf. Overal horen we hoe belangrijk het is om autonoom te zijn, niet te afhankelijk of te volgzaam. De keuze van Ruth houdt ons een spiegel voor. Wat maakt dat zij zonder voorwaarden besluit om haar schoonmoeder nabij te zijn? Meer nog: dat ze haar hele leven legt in de handen van een 'onbekende' God! Wat heeft zij in Moab van deze God gezien om dit te durven?

Om haar onvoorwaardelijke keuze te onderstrepen, legt ze zelfs een eed af in de Naam van de HEERE, de God van Israël (vers 17). Alle consequenties van haar keuze worden aanvaard, tot sterven en begraven worden aan toe. In een oosterse cultuur is dat ongekend. Nog steeds worden veel mensen uiteindelijk in hun land van herkomst begraven. Ruth is geen immigrant die op zoek is naar een beter leven. Zij is een uitzonderlijk voorbeeld van vasthoudendheid en vertrouwen. Letterlijk staat in vers 18 dat Ruth zich sterk maakte. Zo'n zin zou ik ook wel over mezelf willen lezen ...

Na die keuze van haar schoondochter houdt Naomi op met aandringen. Waar zullen ze onderweg over gesproken hebben? Bij aankomst in Bethlehem laat ze weer van zich horen. Daar zijn de mensen in rep en roer (vers 19). De vrouwen schrikken als ze Naomi tegen het lijf lopen: wat is er met jou gebeurd? Geen man meer, geen zonen meer, alleen een buitenlandse vrouw aan je zijde. Het moet verneiderend zijn geweest of op z'n minst heel kwetsbaar gevoeld hebben. Met hoop weggegaan, ontgoocheld teruggekeerd. Ze is letterlijk en figuurlijk door het verdriet getekend. Naomi is de eerste die dat zelf bevestigt. 'Ik ben niet meer de liefelijke Naomi, noem mij maar de bittere Mara.'

De vraag die bij dit gedeelte opkomt: mag je God verantwoordelijk houden voor het leed dat je is overkomen? Het staat er zwart-op-wit: 'Ik ging vol weg, maar de HEERE heeft mij leeg laten terugkeren' (vers 21). Schuift Naomi de schuld van haar leegte in de schoenen van God? Of beseft ze zelf schuldig te zijn door de keuzes

die ze eerder maakte? Haar conclusie luidt: ‘De Almachtige (een wat meer afstandelijke naam dan HEERE) heeft mij kwaad gedaan.’

Als je in een diepe crisis belandt, heeft dat gegarandeerd impact op je relatie met God. Dan red je het niet met uitspraken als ‘Lijden hoort nu eenmaal bij het leven’ of ‘God zal er wel een bedoeling mee hebben’. Lijden moet je ook onder ogen durven zien. Onderzoeken hoe God daarin tot je spreekt. Naomi neemt de ruimte om haar verdriet uit te spreken, haar bitterheid zoekt een adres. Het is opvallend hoeveel ruimte de Bijbel daarvoor biedt. Je mag dus ook strijden met God over de leegte die je ervaart in je leven. Collega Kees Geluk (zendingswerker in Costa Rica) schreef bij dit gedeelte: ‘Als de bitterheid niet van iets, maar van Iemand komt, is er ook Iemand Die kan ingrijpen.’

Tegelijk moet je in alle bitterheid wel om je heen blijven kijken. Bitterheid kan ook muren optrekken die het zicht op anderen en de wereld om je heen belemmeren. Niet alles is gezegd met de bitterheid van Naomi. Er zitten twee prachtige lijnen in het slot (vers 22). Een vreemdeling, een buitenlandse vrouw (!) laat Naomi niet aan haar lot over. Ruth de Moabitische staat aan haar zijde. Ze is wat haar naam betekent: een vriendin! In die zin is Naomi niet ‘leeg’ teruggekomen, maar heeft God juist een uniek verbond tussen twee vrouwen gegeven. En de tweede hoopvolle boodschap: de gersteoogst staat op het punt te beginnen. De honger is voorbij. Het hoofdstuk loopt dus niet dood op de bitterheid van het leven! God gaat verder met het schrijven van Zijn verhaal.

Toepassingsvragen

1. Ruth is een voorbeeld in onvoorwaardelijk kiezen. Hoe ver durf jij te gaan in het maken van keuzes? Ben je bereid om zonder ‘ja maar’ de consequenties te aanvaarden?

2. Hoe spreek jij met God in tijden van verdriet? Durf je net als Naomi ook je bitterheid uit te spreken?

3. Hoe houd jij in tijden van verdriet het zicht naar de wereld om je heen open?

4. 'Iedereen zou een vriendin, een (schoon)dochter als Ruth moeten hebben!' Hoe kun je zelf 'als Ruth zijn' voor een ander? Hoe ver ga jij in nabijheid?

Gebed

- Dank voor het getuigenis dat Ruth ons nalaat: haar onvoorwaardelijke toewijding aan God en mensen.
- Durf ruimte te geven aan het verdriet of misschien wel de bitterheid die jij voelt. Bid dat Gods genade hierin ook zichtbaar mag worden.
- Bid concreet voor mensen die verbitterd zijn geraakt door het leven.

Lied

- Een toekomst vol van hoop (Sela)
- Heer, wijs mij uw weg (OTH 276)
- Psalm 17:3 en 4

Weet-je

Het bijbelboek Ruth hoort bij de vijf feestrollen die tijdens de belangrijkste feestdagen van het jodendom worden gelezen. Op het Wekenfeest (het joodse Pinksteren) slaat men Ruth open.

Ruth staat in de Hebreeuwse canon na het gedicht dat de verdiensten van de sterke vrouw bezingt (Spreuken 31).

Iemand als Ruth
Standvastig en trouw
Zo zou ik willen worden
Iemand als Ruth
Een fantastische vrouw
Zo zou ik willen zijn

Lied 'Iemand als Ruth' van Elly & Rikkert

